

☒
☐
☐

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	24.5.2009
Tekijä(t)	Jere Pessala	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	82
Otsikko	Tilaaaja-tuottajamalli kunnan toiminnan ja talouden ohjauksessa		
Ohjaaja(t)	Professori Hannu Schadéwitz ja lehtori Tuula Vilja		

Tiivistelmä

Suomalaisessa kuntakentässä on viime aikoina ollut muutosprosessi, jonka kohteena ovat hallinto- ja palvelurakenteet. Toimintaympäristön muuttuessa kuntien on entistä tarkemmin mietittävä palvelutarpeitaan ja toimintatapojaan. Eräänä ratkaisuna hallinto- ja palvelurakenteiden muutokselle on esitetty siirtymistä tilaaaja-tuottajamalliin. Tilaaaja-tuottajamallien käyttöönotto tarkoittaa luopumista perinteisestä hierarkkisesta palveluiden järjestämistavasta, jossa ohjaaminen tapahtuu ylempään hierarkiatason päätöksillä ja useiden organisaatiotasojen välityksellä. Malli koostuu kahdesta periaatteesta. Ensimmäisen periaatteen mukaan kunnan organisaation kaksi päätehtävää, tilaaminen ja tuotanto, on erotettava toisistaan. Toisen periaatteen mukaan tilaajan ja tuottajan välille on luotava näennäismarkkinat, jossa osapuolien välinen suhde muotoillaan ostoprosessin omaiseksi.

Tutkimuksen keskeiset osa-alueet ovat tilaaaja-tuottajamallin lisäksi siirtohinnittelun problematiikka sekä toiminnan ja talouden ohjaus. Tutkielmassa selvitetään, miten tilaaaja-tuottajamalli soveltuu keskisuuren kunnan yksikköjen ohjaukseen sekä analysoidaan voidaanko sen avulla tukea toiminnan ja talouden ohjausta. Tutkielman empiirisessä osuudessa tutkittiin, miten mallia sovelletaan Kaarinan kaupungin Tilakeskuksessa sekä kuvattiin niitä kokemuksia, joita mallissa mukana olleilla on kunnallisten hallintokäytäntöjen ja toimintaperiaatteiden uudistushankkeesta. Case eli tapaustutkimuksen haastatteluaineiston keräys toteutettiin teemahaastatteluilla, jotka suoritettiin yksilötapaamisina. Haastateltavat henkilöt valittiin yhteistyössä Kaarinan kaupungin kanssa.

Kaarinan kaupungin Tilakeskuksessa sovellettavassa tilaaaja-tuottajamallissa havaittiin olevan teoreettisista vaihtoehtoista johdettujen kosmeettisen ja keskitetyn mallin piirteitä. Tilakeskus toimii tilojen vuokraamisen ja ylläpitopalveluiden tuottajana muille hallintokunnille, jotka ovat mallissa tilaajan roolissa. Tutkimustuloksina havaittiin, että nykyinen tilaaaja-tuottajamalli - järjestelmä on rationaalisempi tapa järjestää palveluntuotanto kuin aiempi hierarkkinen toimintatapa. Positiivisina vaikutuksina havaittiin kustannustietoisuuden lisääminen, tilausten järjestyminen ja tehokkuuden paraneminen. Negatiivisina puolinähtävinä havaittiin kilpailuttamisen väheisyys sekä tilaajien substanssiosaamisen puute. Kritiikkiä kohtasi myös tuottajayksikön huono palveluasenne.

Asiasanat	Tilaaaja-tuottajamalli, kuntasektori, toiminnan ja talouden ohjaus, siirtohinnittelu
Muita tietoja	